

Riktlinjer för skolplikt

Arbetet med skolnärvaro är en prioriterad fråga i Vaxholm. Att delta i undervisningen är en förutsättning för att nå kunskapskraven och därmed för elevernas möjligheter till vidareutbildning, arbete och delaktighet i samhället.

Skolplikt och rätt till utbildning

Alla folkbokförda barn i Vaxholms stad som går i förskoleklass, grundskola, grundsärskola¹ och specialskola har skolplikt och lagstadgad rätt till kostnadsfri utbildning (7 kap. 2–3 §§ skollagen). Skolplikten innebär att grundläggande utbildning är obligatorisk och att eleven måste delta i den utbildning som anordnas om barnet inte har giltigt skäl att utebli (7 kap. 17§ skollagen).

Skolplikten inträder höstterminen det kalenderår barnet fyller sex år om inga andra särskilda skäl föreligger (7 kap. 10 §§ skollagen).

Vårdnadshavares ansvar

Den som har vårdnaden om ett skolpliktigt barn ska se till att barnet fullgör sin skolplikt (7 kap. 20 § skollagen). Det innebär att säkerställa att barnet kommer till skolan samt att samverka för att främja närvaron och därmed barnets utveckling och lärande.

Rektors ansvar

Rektor ska se till att vårdnadshavare informeras samma dag som en elev uteblir från obligatorisk verksamhet om inte särskilda skäl föreligger (7 kap. 17 § skollagen).

Rektor ansvarar för att säkerställa att personal dagligen rapporterar frånvaro i avsett system. Vidare ansvarar rektor för att uppföljning av frånvarostatistiken sker en gång i månaden och vid behov lyfta eventuella ärenden vidare.

Rektor ska skyndsamt utreda orsak till frånvaro om en elev har upprepade eller längre frånvaro oavsett om frånvaron är giltig eller ogiltig (7 kap. 19a § skollagen). Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd (3 kap. 8 § skollagen) är uppfyllda ska även en pedagogisk utredning inledas. När en

utredning om frånvaro inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till utbildningsförvaltningen i Vaxholms stad (7 kap. 19a § skollagen).

När frånvaron övergår till en problematisk frånvaro ska rektor göra en skolpliktsanmälan till utbildningsförvaltningen samt vid oro en orosanmälan.

Vaxholm stads ansvar

Vaxholms stad ska både som huvudman och hemkommun se till att alla folkbokförda elever i Vaxholm fullgör sin skolgång och får föreskriven utbildning (7 kap. 21–22 §§ skollagen). Det innebär att Vaxholms stad bevakar alla skolpliktiga barn som bor i kommunen. I bevakningen ingår inte bara att barnen är skolplacerade utan också att de faktiskt går i skolan och får den undervisning de har rätt till. Som en del i Vaxholms stads kvalitets- och utvecklingsarbete följer utbildningsförvaltningen upp skolornas arbete med frånvarohanteringen två gånger per läsår.

Vid hög frånvaro ska Vaxholms stad samordna insatser med samhällsorgan, organisationer eller andra berörda parter för folkbokförda skolpliktiga elever i Vaxholm (se 19a §).

Vaxholms stads barn- och utbildningsnämnd

Barn- och utbildningsnämnden följer regelbundet upp skolplikten, frånvaron samt enskilda ärenden som rapporterats till förvaltningen. Nämnden kan fatta beslut om åtgärder, till exempel vitesföreläggande gentemot vårdnadshavare som inte fullgör sina skyldigheter (7 kap. 23 § skollagen).

Ledighet

En elev får beviljas kortare ledighet för enskilda angelägenheter. Om det finns synnerliga skäl

¹ Samma bestämmelser gäller som för grundskolan om inga undantag med hänvisning till undervisningens upplägg tagits (7 kap. 9 § skollagen).

får längre ledighet beviljas. Rektor beslutar om ledighet. Ett beslut om ledighet ska grundas på en samlad bedömning av elevens situation (7 kap. 18 § skollagen).

Längre utlandsvistelse

Skolplikten och rätten till utbildning upphör vid permanent flytt utomlands (7 kap. 2-3 §§ skollagen). Detsamma gäller i de fall då elever folkbokförda i Vaxholm anses varaktigt befinna sig utomlands. Enligt praxis ska det vid en varaktighetsbedömning tas ett helhetsgrepp av elevens förhållande. Skolplats söks sedan på nytt vid återkomst till Sverige.

Fullgöra skolplikt på annat sätt

Vid en längre utlandsvistelse eller längre frånvaro från skolan av annan anledning kan skolplikten fullgöras på annat sätt. Beslut om detta fattas av barn- och utbildningsnämnden och gäller i maximalt ett år och för studier utomlands sex månader. Beslutet förutsätter att följande kriterier är uppfyllda:

- eleven är folkbokförd i kommunen under hela studietiden
- den alternativa utbildningen/verksamheten framstår som ett fullgott alternativ till den utbildning som annars står barnet till buds
- behovet av insyn i verksamheten kan tillgodoseas, samt
- synnerliga skäl finns.

Medgivandet kan återkallas om det kan antas att förutsättningarna för ett medgivande enligt bestämmelserna i skollagen 24 kap. 23 § inte längre föreligger. Bestämmelsen ska tillämpas med stor restriktivitet.

Vaxholms stad ska vid ett medgivande upprätta en adekvat plan för hur insyn och uppföljning ska gå till. Planen ska stämmas av med vårdnadshavarna.

Det råder ingen skyldighet för Vaxholms stad att finansiera skolgång utomlands vid ett medgivande om att fullfölja skolplikten på annat sätt.

Tidigare, senare och förlängd skolplikt

Om det finns särskilda skäl får barnet senarelägga sin skolgång till höstterminen det kalenderår barnet fyller sju år. Frågan om uppskjuten skolplikt prövas av hemkommunen efter ansökan från barnets vårdnadshavare (7 kap. 10 §).

Vid särskilda skäl kan ett barn börja förskoleklassen

redan vid höstterminen det kalenderår barnet fyller fem år. Frågan om tidigare skolstart prövas av hemkommunen efter ansökan från barnets vårdnadshavare (7 kap. 11 § skollagen).

En elev i grundskolan, grundsärskolan eller specialskolan har också rätt att efter skolpliktens upphörande slutföra utbildningen under ytterligare två år, om eleven inte har nått upp till de kunskapskrav som minst ska uppnås för respektive skolform. Frågan om rätt att slutföra sin skolgång prövas av hemkommunen efter ansökan från barnets vårdnadshavare (7 kap. 15 § skollagen). Skolplikten kan förlängas som längst till och med vårterminen det år eleven fyller 18 år.

Befrielse

Rektor kan vid synnerliga skäl besluta om befrielse från obligatoriska inslag i undervisningen. Beslutet får endast avse enstaka tillfällen under ett läsår (7 kap. 19 § skollagen).

Hantera och säkra rätten till utbildning

Mot bakgrund av ovanstående riktlinjer har utbildningsförvaltningen tillsammans med skolorna etablerat processer som stöd i det dagliga arbetet med att främja närvaron och stärka rätten till utbildning.

Referenser och lagrum:

SFS 2010:800. *Skollag*. Stockholm: Utbildningsdepartementet.

SOU 2016:94. *Saknad! Uppmärksamma elevers frånvaro och agera*. Stockholm: Fritzes Offentliga Publikationer.

Barn- och utbildningsnämnden

2022-08-22